

ОСНОВИ ЕКОНОМИЈЕ

1. Политичка економија као наука формира се у:
 - a) V веку
 - b) XVIII веку**
 - c) XX веку(заокружи тачан одговор)
2. О проширеној друштвеној репродукцији говоримо онда када се:
 - a) обим производње из године у годину не мења
 - b) обим производње из године у годину повећава**
 - c) обим производње из године у годину смањује(заокружи тачан одговор)
3. Употребна вредност робе је:
 - a) скуп корисних својстава робе којима се могу задовољити људске потребе**
 - b) друштвено-потребно радно време за производњу дате робе
 - c) сразмера у којој се одређена количина једне робе размењује за одређену количину друге робе(заокружи тачан одговор)
4. Опште правило понуде гласи:
 - a) са растом цене расте и понуђена количина робе, док се са падом цена понуђена количина робе смањује**
 - b) са растом цена смањује се понуђена количина, а са падом цена долази до повећања понуђене количине робе
 - c) са променом цене понуђена количина робе се не мења(заокружи тачан одговор)
5. Акумулација је:
 - a) континуирано одвајање дела укупног прихода ради надокнаде утрошених средстава за рад
 - b) континуирано одвајање дела присвојеног профита ради увећања капитала, проширења и усавршавања производње**
 - c) континуирано одвајање дела укупног прихода ради надокнаде утрошених предмета рада и радне снаге(заокружи тачан одговор)
6. Еластичност тражње представља:
 - a) однос релативних (процентуалних) промена у понуђеној количини робе и релативних (процентуалних) промена у цени те робе
 - b) однос релативних (процентуалних) промена у траженој количини робе и релативних (процентуалних) промена у цени те робе**
 - c) однос релативних (процентуалних) промена у укупним трошковима и релативних (процентуалних) промена у укупним приходима(заокружи тачан одговор)
7. Комплементарни фактори производње су они фактори производње који се:
 - a) могу међусобно замењивати до одређене границе
 - b) могу међусобно замењивати без ограничења
 - c) не могу међусобно замењивати, јер повећање утрошака једног фактора производње захтева повећање утрошака и других фактора производње**(заокружи тачан одговор)
8. Картели су:
 - a) најлабавији облик удруживања монополистичких предузећа (нпр. споразум о подели тржишта, о квотама производње, ценама итд.)**
 - b) облик монополског удружења у коме предузећа губе прометну, а задржавају производну, развојну и финансијску самосталност
 - c) највиши и најчвршћи облик удруживања унутар једне гране – обједињују се производња, промет и финансије (губи се сваки облик самосталности)

9. Вертикална конкуренција је:
- a) **конкуренција између предузећа различитих привредних грана (међугранска конкуренција)**
 - b) конкуренција између предузећа исте гране (гранска конкуренција)
 - c) такво тржишно стање у коме на страни понуде постоји много продаваца, а на страни тражње један купац
(заокружи тачан одговор)
10. Гранични трошкови представљају:
- a) разлику између укупног прихода и укупних трошкова
 - b) укупне трошкове за дати обим производње
 - c) **трошкове који настају трошењем фактора производње у производњи додатне (граничне) јединице производа**
(заокружи тачан одговор)
11. Екстрапрофит присвајају:
- a) **произвођачи који остваре цену коштања испод просечне гранске цене коштања**
 - b) произвођачи који остваре цену коштања изнад просечне гранске цене коштања
 - c) произвођачи који остваре цену коштања једнаку просечној гранској цени коштања
(заокружи тачан одговор)
12. Дивиденда је:
- a) доходак од рада
 - b) **доходак власника акције**
 - c) доходак власника зајмовног капитала
(заокружи тачан одговор)
13. Централизација капитала представља:
- a) континуирани процес претварања вишка вредности у капитал,
 - b) **процес спајања великог броја ситних индивидуалних капитала**
 - c) раст удела терцијарног сектора у формирању друштвеног производа
(заокружи тачан одговор)
14. Национални доходак се распоређује, односно наменски дели на:
- a) акумулацију и амортизацију
 - b) амортизацију и личну потрошњу
 - c) **акумулацију и личну потрошњу**
(заокружи тачан одговор)
15. Диверзификација производње је:
- a) **облик централизације капитала и производње који претпоставља продор крупних монопола у друге гране производње које нису технолошки и репродукциони повезане с основном граном (делатношћу), ради јачања конкурентске позиције и остваривања што веће профитне стопе у условима пословне неизвесности**
 - b) функционална подела подручја деловања крупног монополског капитала и неодружених средњих и ситних предузећа
 - c) процес сједињавања, у оквиру једног крупног предузећа, више привредних јединица различитих индустријских грана које су међусобно зависне у репродукционом процесу, јер једна претходи другој и битан је материјални и економски услов за другу
(заокружи тачан одговор)